

B.A. Part-II (Semester-IV) (CBCS) Examination
Optional Subject (Literature)
PERSIAN LITERATURE

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 80]

Note :- (1) Attempt all questions.

(2) All questions carry equal marks except Q.No. 1.

1. Attempt the following by choosing the correct option from those given below :— 20

(1) شکاری کے دروازہ پر سینگوں کے علاوہ.....آؤ زماں تھے۔

ہار	(b)	بغل	(a)
اخبار	(d)	پتے	(c)

(2) جری عہد میں انسانشکار کرتا تھا۔

چھر اور لکڑی سے	(b)	تیر کمان سے	(a)
جادو سے	(d)	بندوق سے	(c)

(3) مریم پھولوں کی دلکشی بھالکرتی تھی۔

بیٹی کی طرح	(b)	بہن کی طرح	(a)
خالہ کی طرح	(d)	ماں کی طرح	(c)

(4) افسانہ ما و ملن میں راوی راستوں پر گھومتا ہواپہنچ گیا تھا۔

قبرستان	(b)	بازار	(a)
اسٹوڈیو	(d)	کالج	(c)

(5) نظیری دیدار معمشوق کے وقت اپنی خون آلو دہ آنکھوں کوسے دھوتے ہیں۔

پانی	(b)	آنسوؤں	(a)
مشک	(d)	آب زمزہ	(c)

(۶) نظام ”دختران“ کی مخاطب..... ہیں۔

ماں میں (a) لڑکیاں (b)

بہنیں (c) خالیں (d)

(۷) شاعر کے مطابق وطن..... کی وجہ سے آباد ہوتا ہے۔

شاعروں (a)

فوجیوں (b)

محنت کشوں (c)

امیروں (d)

(۸) رسم کے باپ نے اس کے زخمی ہونے پر..... سے مدد طلب کی تھی۔

پتھ مرغ (a)

دہ مرغ (b)

صد مرغ (c)

سیر مرغ (d)

(۹) سبک دور بازگشت میں..... نے ملک اشعار کا منصب دوبارہ بحال کیا تھا۔

فتح علی شاہ قاچار (a)

کریم خان زند (b)

محمد خان قاچاری (c)

اسما علی خان (d)

(۱۰) سبک بازگشت کے صوفی شاعر گزرے ہیں۔

قا آنی (a)

صفی علی شاہ (b)

محمر (c)

طبیب (d)

(۱۱) دور بازگشت کے شاعر..... نے نپولین سے ملاقات کی۔

ہمای تیز ازی (a)

قا آنی (b)

نشاط اصفہانی (c)

وصال اصفہانی (d)

(۱۲) نشاط اصفہانی کا سنه پیدائش..... ہے۔

1165 ہجری (a)

1185 ہجری (b)

1195 ہجری (c)

1175 ہجری (d)

(۱۳) جب ابراہیم بیگ کے والد کی وفات ہوئی اس وقت ابراہیم بیگ کی عمر سال تھی۔

24 (b)

20 (a)

35 (d)

30 (c)

(۱۴) حاجی کریم نے مہینوں سے کرایہ دانہیں کیا تھا۔

چھ (b)

” (a)

بارہ (d)

چار (c)

(۱۵) ابراہیم بیگ کے والد نے اسے سفر میں اپنے ساتھ رکھنے کے لئے کہا تھا۔

پھوپھا حسین کو (b)

خالو طاہر کو (a)

ماموں قاسم کو (d)

پچایوسف کو (c)

(۱۶) ابراہیم بیگ کے والد نے اس کے حوالے کیا تھا۔

اس کے بھائی کو (b)

اس کی بہن کو (a)

اس کی ماں کو (d)

اس کی دادی کو (c)

(۱۷) تو کجا می روی کا اردو میں ترجمہ ہوگا۔

تو کیا کہہ رہا ہے (b)

تو کہاں جا رہا ہے (a)

تو کچھ کیوں رہا ہے (d)

روی کہاں ہے (c)

(۱۸) کلام میں ایسے الفاظ استعمال کرنا جن سے دو معنی حاصل ہوں اور دونوں اپنی جگہ درست ہوں کہلاتے ہیں۔

ادمان (b)

حسن تعلیل (a)

غلو (d)

تبليغ (c)

(۱۹) وہ صفت جس میں مناسبت رکھنے والی کئی چیزوں کو ایک ساتھ بیان کیا جاتا ہے کہلاتی ہے۔

لف و نشر مرتب (b)

استعارہ (a)

لف و نشر غیر مرتب (d)

مراعات انظیر (c)

(۲۰) 'میں نے اس سے کہا، کوفاری میں کہیں گے۔

(b)	(a)
گفتہ	گفتند
(d)	(c)
گفتمش	گفتمت

2. (A) Translate and explain any **one** of the following passages :—

(۱) گفت متسافانہ جنگ و آدم کشی ہم شکار است۔ اگر آدم اولی مثل خود پر امیکشت و میخورد، از ناچاری بود، بالیتی زندہ بماند۔ اما من و شناکہ جنگ و شکار میکنم، برای تفریح و بنابر ہوں است نہ از روی احتیاج۔ انسان ترکیبی است از خوبی و بدی از رحم و بیرحمی بہما طور کے بعض از مہربانی و دشگیری لذت می برند، بعض از آزار کردن و زجر دادن و کشن حظ میکنند۔ جنگ و شکار، ہوں ولذت مردمی است کہ بیرحمی راعادت و مشغله فکری خود قرار دادہ اندر۔

(۲) فرد اصح پیش از ہمہ چیز، بسر وقت گلم رفتہ غم عالم بدلم آمد! دیدم گل عزیزم آن طراوت وزیبائی دیر و زراندار! لئی تاب شدم و فریاد کردم کہ ای گل ناز نین چرانتو انتی دور و ز آن حسن و تازگی رانگاہداری! تو کہ عاشقی مثل من داری، چلباید پڑھردا باشی۔ نیم آمد و دانہ ہای شبنم را از برگ گل فروریخت۔ دیدم گلم گریہ میکند و سرسرت می جنباند و میخواهد چیزی بگوید اما سیتر سد کہ من زبان گلزار ہم گفتہ بُوكہ من بجز حرف دل و گل، چیزی نہی شنوم و نہی فہم۔

(B) Answer any **one** of the following question :—

4

(۱) افسانہ مریم و گل کا خلاصہ اپنی زبان میں لکھئے۔

(۲) افسانہ شکار میں شکار اور جنگ کے بارے میں کیا بتایا گیا ہے؟

(۳) افسانہ ماہمن کا خلاصہ مختصر آپیان کیجئے۔

3. (A) Explain any **one** of the following sets of stanzas :—

8

(۱) بُردند و پوشید روشن برش
نهاد آن کلاہ کی برسش
بلغمود تازین براب سیاہ
نهادند و بُردند نزدیک شاہ
چو جوشن پوشید پر خاش جوی
ز زود و ز شادی کہ بود اندر اوی
نهاد آن بن نیرہ را بر زمین
ز خاک میاں اندر آمد بہ زین

(۲) فرق هرگز نگذارد بمنان زن و مرد

وین دعاوی را ثابت بکند با کردار
بیقین گر تو چنین مادر خوبی باشی
مس اقبال وطن از تو شود زرعیار
وطن از رنجبر و کارگران آباد است
نه ز اشخاص تو انگر نه ز اشرف کبار
این بود مسلک لا هوتی و هم فکر انش
گو همه خلق بدانند نمودیم اخبار

- (B) Explain with reference to the context any **two** of the following couplet :—

4

(۱) کردم ز شکوه منع دل زار خویش را
انداختم بروز جزا کار خویش را

(۲) از کف نمی دهد حل آسان ربوده را
دیدیم زور بازوی نا آزموده را

(۳) سوالی کن زمکن امروز تاغونغا بشهر افتدر
که اجاز فلانی کرد گویا نی زبانی را

(۲) ترسم که رفتہ رفتہ بے پیداد خونگی
برکین مدار طبع ستمگار خویش را

4. (A) Write a note on life and literary contribution of any **one** of the following :—

8

۱) نشاط اصفهانی ۲) وصال شیرازی ۳) قاآنی شیرازی

- (B) Write a short note on any **one** of the following :—

4

(۱) سبک دور بازگشت کی خصوصیات لکھئے۔
 (۲) سبک دور بازگشت کی اہمیت و افادیت لکھئے۔

5. (A) Translate the following :—

8

(۱) این ابراهیم بیگ فرزند یکی از تجار بزرگ آذربایجان است که پدرش پنجاه سال پیش ازین بجزم تجارت به مصر با قصه‌ای داشت که در کار تجارت روی داده آن شهر بزرگ را که مضمون بسیاری از بلاد اسلامیه است برای خود مسکن انتخاب نموده عزم جریلش باقامت مبدل شده بود. این شخص محترم بسبب امانت و دیانت که خستتین نیک نامی و ترقی تجارت است در اندر زمانی ثروت بسیار ربح نموده با تقدیم صفاتی نیت و خیرخواهی ملت توجه عمومی را نیز بسوی خود جلب نمی‌کند. این تاجر

درستکار پاک اعتقاد در ظرف سالیان دراز که در مصر مقیم بود در پیچک از عادات مستحبہ ملی و اطوار پسندیده ایرانی خود تغیر

نموده۔

OR

(۲) بعد از وفات پدر ابراهیم بیگ با تقاضای فطرت پاک در حسن اخلاقی و راستگویی و پاکداشتی آنگشت نمای دوست دشمن شد۔ تمامی کارهایش سبب شد و فتوحات از هر جهت پسندیده بود و چنان در تعصب ملی از پدر پیش افتاد۔ چنانکه بعض از هموطنان طریف هرگاه میخواستند او را کوک نمایند، در زد و دی از عدم انتظام ایران و از پاکی سر باز، از فروختن دولت ولایت رادر مقابل مبلغی رشوت با حکام که خلق را بسب حاکم و بدلگری بیگی و کردخادار و غرفراشباشی هر کدام با نوع اسباب چینی گرفتن و جنس و جریمه کردن و در بودن یک شهر پاکزاده جاگسیس باز غیر و کنده چنین در یک شهر از بودن ده دوازده جامعه م

بست۔

(B) Answer any **one** of the following :—

4

(۱) ابراہیم بیگ کے والد رمضان میں کیا کرتے تھے؟

(۲) ابراہیم بیگ کے والدے انھیں کیا وصیتیں کیں؟

(۳) کس طرح ابراہیم کے دوستوں نے اسے خوش کرنے کے لئے دھوکہ دیا؟

6. (A) Define **four** of the following contents with examples :—

8

(۱)	تضاد	(۳)	استعارہ
(۲)	تمثیج	(۴)	مبالغہ

(۱)	تضاد	(۳)	استعارہ
(۲)	تمثیج	(۴)	مبالغہ

(B) Translate the following :—

4

(۱) نوید بیمار ہے۔

(۲) گھر خوبصورت ہے۔

(۳) میری بہن چھوٹی ہے۔

(۴) میرے والد کا نام بلاں ہے۔